

ODESÍLATEL:

Ing. Karel Bláha, CSc.
ředitel odboru environmentálních
rizik a ekologických škod
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

Vážený pan
Ing. Pavel Louda
starosta
Město Nový Bydžov
Masarykovo náměstí 1
504 01 Nový Bydžov

V Praze dne 31. ledna 2017
Č. j.: MZP/2018/750/312
Vyřizuje: Ing. Šárka Mikundová
Tel.: 267 122 878

Závazné stanovisko MŽP k žádosti k OPŽP, prioritní osa 3, specifický cíl 3.4

Odbor environmentálních rizik a ekologických škod vydává stanovisko k žádosti Města Nový Bydžov, která se týká posouzení záměru sanace závažně kontaminované lokality areálu bývalého podniku .

1. Vyjádření k poskytnutým informacím, zhodnocení kvality, propracovanosti žádosti a stavu SEZ na lokalitě:

- V roce 2007 bylo v severovýchodní části města Nový Bydžov zjištěno významné znečištění podzemní vody v domovní studni č. p. 1226 chlorovanými uhlovodíky.
- Průzkumnými pracemi bylo zjištěno, že kontaminace podzemních vod se šíří z areálu bývalého podniku Kovoplast, kde se nachází ohnisko znečištění
- V bývalém podniku Kovoplast probíhala v minulosti strojírenská výroba. Chlorované uhlovodíky (CLET), zejména perchlorethylen (PCE), byly používány jako odmašťovadlo. Dle informací pamětníků bylo s PCE v nakládáno především v části slévárny, ale také na dvoře areálu, po upotřebení byl perchlorethylen utrácen do energokanáľů u strojního zařízení a docházelo tak k jeho dlouhodobým únikům do horninového prostředí. Ohnisko kontaminace zemin a podzemní vody bylo lokalizováno pod objektem slévárny a jejím nejbližším okolím u severovýchodního okraje budovy, další masivní kontaminace byla identifikována v prostoru školní zahrádky na pozemku základní školy v ulici F.Palackého a taktéž byla masivní kontaminace zemin a podzemní vody byla lokalizována v severní části areálu. Koncentrace PCE v ohniscích dosahují desítek mg/l. Kontaminované podzemní vody CLET se šíří do okolní obytné zóny.
- Na lokalitě doposud proběhlo více průzkumných prací:
 - Byl zde realizován průzkum horninového prostředí (G-servis Praha s.r.o, 2008).
 - Dále byla zpracována Analýza rizika areálu bývalého Kovoplastu a výroby odznaků v Novém Bydžově (DEKONTA a.s., 2009).
 - V letech 2012-2015 byl na lokalitě proveden „ Dopřůzkum znečištění v areálu bývalého podniku Kovoplast a v okolním intravilánu města Nový Bydžov včetně

ověření vhodných sanačních technologií pro řešení provozní sanace znečištění podzemních vod“ realizovaný spol. G-servis v rámci OPŽP, prioritní osy 4, oblasti podpory 4.2. Součástí akce byla i AAR, která zhodnotila stav lokality pro provedeném testování metod in situ chemické oxidace a biologické reduktivní dechlorace a navrhla cílové limity sanace.

- Po té byl v lednu a únoru 2016 proveden supervizní doplňkový doprůzkum firmou Forsapi s.r.o.
- V roce 2017 byly na lokalitě provedeny v lednu, únoru a v červnu další průzkumné práce v rámci projektu AMIIGA.
- Projekt sanace je rozdělen do 3 etap, které zahrnují realizaci stavebně-technických prací spojených s odtěžbou kontaminovaných zemin a vybudováním sítě nových aplikačních vrtů a doplnění monitorovacích vrtů, dále sanaci kontaminace podzemní vody a monitoring vývoje znečištění a závěrečné vyhodnocení provedených prací. Po statickém zajištění budov a sanačních výkopů v severní části areálu býv. Kovoplastu a prostoru zahrádky základní školy F. Palackého bude probíhat selektivní odtěžba zemin nadlimitně kontaminovaných CLET. Pro sanaci podzemní vody bude v prostoru býv.podniku Kovoplastu a oblast zahrádky ZŠ F. Palackého využita metoda ISCO (aplikační činidlo manganistan draselný) a pro okolní intravilán zasažený kontaminačním mrakem metoda BRD (aplikační činidlo syrovátka) V rámci vybudování sítě aplikačních, čerpacích a monitorovacích vrtů bude pro metodu ISCO vybudováno 16 nových aplikačních a 4 monitorací vrtů, přičemž pro monitoring bude využito i 11 stávajících vrtů a studní, pro aplikaci BRD bude vybudováno 29 nových aplikačních a 6 monitorací vrtů, přičemž pro monitoring bude využito i 14 stávajících vrtů a pro sanační čerpání kontaminované podzemní vody budou vybudovány 4 hydrogeologické vrtů. V rámci monitorovacích prací bude realizován jak vstupní monitoring, tak v průběhu sanačních prací i průběžný monitoring a v závěru sanace bude pro průkaz dosažení sanačních limitů realizován závěrečný monitoring podzemních vod.
- Předkládaný projekt byl s OEREŠ MŽP před definitivním předložením konzultován, zástupce provedl prohlídku lokality na místě a požadavky MŽP byly zhotovitelem akceptovány.
- Podrobnosti k lokalitě byly doloženy požadovaným způsobem.

2. Stanovisko k prioritnosti předložené žádosti, zařazení do příslušné kategorie priorit:

Současný stav – potvrzeno aktuální neakceptovatelné zdravotní riziko vyplývající z kontaminace lokality při jejím současném způsobu využívání nebo potvrzeno šíření kontaminace hrozící vznikem neakceptovatelného zdravotního rizika

Kategorie A3 (ID **10716003** – Nový Bydžov býv. Kovoplast): nutnost bezodkladného nápravného opatření

3. Stanovení závazných limitů k vyhodnocení úspěšnosti sanace, resp. opatření k nápravě závadného stavu:

V rámci aktualizované analýzy rizik (G-servis spol. s r.o., prosinec 2015) byly posouzeny reálné expoziční scénáře a výpočtem byly odvozeny a doporučeny následující cílové limity pro sanaci:

Cílové limity pro pracovní prostředí: limitní hodnoty dle Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.

Ukazatel	cílový parametr nápravných opatření	
	PEL (přípustný expoziční limit)	NPK-N (nejvyšší přípustná koncentrace)
TCE	250 mg/m ³	750 mg/m ³
PCE	250 mg/m ³	750 mg/m ³

Cílové limity pro ovzduší v pobytových místnostech: dodržení limitních hodnot dle Vyhlášky č. 6/2003 Sb.

Ukazatel	cílový parametr nápravných opatření
TCE	150 µg/ m ³
PCE	150 µg/ m ³

Cílové limity pro podzemní vody pro zdrojovou oblast (areál býv. podniku Kovoplast a oblast zahrádky ZŠ F. Palackého)

Ukazatel	cílový parametr nápravných opatření
TCE	1400 µg/l
PCE	700 µg/l

Cílové limity pro podzemní vody pro okrajové části kontaminačního mraku

Ukazatel	cílový parametr nápravných opatření
TCE	100 µg/l
PCE	150 µg/l

Pro splnění cílových limitů sanace je nezbytné, aby limitní koncentrace dosáhlo alespoň 80% vzorků odebraných v závěrečném monitoringu, a zároveň zbývajících 20% nesmí překročit stanovený limit o více než 100%.

Prokazování sanačních limitů pro zdrojovou oblast bude provedeno na následujících vrtech: MI-1, MI-3, MI-4; MO-4, 5 a AO-3.

Prokazování sanačních limitů pro okrajové části kontaminačního mraku bude provedeno na následujících vrtech: MR-2, MR-6, MR-8, MR-10, MR-14, MR-15; MB-1, MB-2, MB-3, ZMS-3, ZMS-4, ZMS-6, ZMS-10, ZMS-12, ZMS-13; ZMS-N3, ZMS-N5, ZMS-N6 a ZMS-N10.

4. Závazné součásti zadávací a projektové dokumentace, požadavky MŽP v rámci realizace projektu:

- a) Schválená projektová dokumentace „Sanace staré ekologické zátěže v areálu bývalého podniku Kovoplast a sousedním intravilánu města Nový Bydžov“ (G-servis Praha spol. s r.o., listopad 2017) bude neměnnou součástí zadávací dokumentace.
- b) Součástí kvalifikačních kritérií v zadávací dokumentaci budou požadavky na uchazeče s **Osvědčením odborné způsobilosti** podle §3 odst. 3 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, projektovat, provádět a vyhodnocovat geologické práce v oborech:
1) **inženýrská geologie** – práce uvedené v § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 62/1988 Sb., 2) **sanační geologické práce-sanace** – práce uvedené v § 2 odst. 1 písm. g) zákona č. 62/1988 Sb. 3) **hydrogeologie** – práce uvedené v § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 62/1988 Sb. Uchazeč doloží rovněž doklady o **oprávnění k podnikání** podle zvláštních právních předpisů v rozsahu, který doloží oprávnění uchazeče zrealizovat předmět veřejné zakázky, zejména výpis ze živnostenského rejstříku, kterým uchazeč prokáže živnostenské oprávnění minimálně v činnostech vázaných živností: **geologické práce, podnikání s nebezpečnými odpady** dle Přílohy č. 2 k zák. č. 455/91 Sb“. **Laboratorní práce budou prováděny v laboratoři s akreditací pro analýzy projektované v rámci sanace i AAR.**
- c) Na základě vítězného nabídkového projektu bude zpracován technický prováděcí projekt, který bude před zahájením prací předložen OEREŠ MŽP k odsouhlasení.
- d) Práce budou prováděny v souladu s platnou legislativou a platnými MP MŽP, zejména s vyhláškou č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů

a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek, v platném znění, dále pak budou průzkumné práce na lokalitě realizovány dle MP MŽP č.13 z roku 2005, aktualizovaná analýza rizik dle výše zmíněné vyhlášky a platného MP MŽP 1/2011 a doplnění databáze SEKM včetně vyhodnocení priority dle MP MŽP 2/2011.

- e) V rámci sanace bude probíhat sanační monitoring, a to minimálně v rozsahu daném schválenou projektovou dokumentací.
- f) Žadatel zajistí, aby výsledky provedených prací byly průběžně anotovány do databáze SEKM.
- g) Metodické změny významného charakteru budou předloženy OEREŠ MŽP k odsouhlasení.
- h) Zástupce OEREŠ MŽP bude zván na kontrolní dny.
- i) Po provedení sanace, tj. splnění sanačních limitů dle bodu č.3 tohoto stanoviska, bude zpracována AAR, a to dle příslušného MP MŽP, a to subjektem nezávislým na dodavateli sanačních prací. Projekt AAR bude před realizací předložen MŽP OEREŠ k odsouhlasení. AAR bude sestavena na základě rešerše dosavadních informací o lokalitě a výsledků vlastních technických prací, zejména odběrů a analýz vlastních vzorků provedených zcela nezávisle na zhotoviteli sanačních prací. Bude provedeno zhodnocení provedených nápravných opatření, vyhodnocení rizik a bilance zbytkové kontaminace na lokalitě, prokázání dosažených cílových parametrů sanace, zhodnocení stanovených cílových limitů a v případě, že na základě výsledků bude potřeba realizovat postsanační monitoring, navrhne také rozsah postsanačního monitoringu.
- j) Výsledky AAR budou podrobeny oponentnímu jednání.
- k) Výsledky sanace (etapové a závěrečná zpráva) i AAR (závěrečné zprávy) budou anotovány do databáze SEKM, a to dle standardně požadovaného formátu MŽP (viz příslušný MP MŽP).

Závěr:

Ministerstvo životního prostředí vydává **souhlasné stanovisko** s realizací navržených prací, a to pod podmínkou, že budou splněny všechny výše uvedené požadavky.

S pozdravem

Ing. Karel Bláha, CSc.
podepsáno elektronicky

Na vědomí: Mgr. Tomáš Prokop, SFŽP, Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4
Ing. Alena Chvojková, ČIŽP, Resslova 1229, 500 02 Hradec Králové